

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2009. május 18.

FRANCIA NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

I. Olvasott szöveg értése

Jó megoldásként csak a javítási útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el. A feladatokat kizárólag tartalmi szempontból kell értékelni, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor kell figyelembe venni, ha azok a válasz megértését akadályozzák.

**Minden jó megoldás (helyes item) egy pontot ér!
Többletpont, fél pont nem adható!**

1. feladat

<i>0</i>	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
<i>A</i>	B	D	H	I	G	J	F	C	E

2. feladat

<i>0</i>	<i>P</i>
10.	P
11.	C
12.	C
13.	C
14.	P
15.	P
16.	C
17.	P
18.	P
19.	C
20.	P
21.	P

3. feladat

<i>0</i>	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.
<i>F</i>	B	J	E	H	C	G / C	I	D	A

A 27. itennél az eredeti szöveg szerint a "G" a helyes megoldás. Tartalmilag elfogadható a "C" válasz is, ha azt a vizsgázó más itennél nem írta.

Nyelvhelyesség

**Jó megoldásként csak a javítási útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el.
A jó megoldásokat (helyes itemeket) a táblázat segítségével alakítjuk ponttá!
Többletpont, fél pont nem adható!**

1. feladat

0	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
A	D	H	F	B	G	E	C

2. feladat

8. que	0 ce que
9. qui/pourquoi	14. quand/lorsque/si
10. pourquoi	15. ce que
11. quoi	16. si
12. où/dans laquelle	17. ce qui
13. où	18. quoi/ que

3. feladat

0 vais devoir	24. ai compris
19. organiserait/organisait/allait organiser	25. était /serait
20. ai tout de suite voulu/ ai voulu tout de suite	26. me suis proposée
21. me mettre	27. ai été
22. ai su	28. apprenne
23. cherchait/chercherait/allait chercher	29. me verrais / me vois

4. feladat

0	C	(comme)
30.	D	(datent)
31.	D	(assiste)
32.	C	(durant)
33.	D	(de manière)
34.	B	(est expulsé)
35.	C	(refuse)
36.	C	(adaptable)
37.	D	(servira)
38.	C	(séduit)
39.	B	(lors)

**Az emelt szintű nyelvhelyesség-vizsgarész
jó megoldásait ponttá alakító táblázat**

jó megoldás	elért pont
1✓	1 pont
2✓	2 pont
3✓	3 pont
4✓	4 pont
5✓	4 pont
6✓	5 pont
7✓	6 pont
8✓	7 pont
9✓	7 pont
10✓	8 pont
11✓	9 pont
12✓	10 pont
13✓	10 pont
14✓	11 pont
15✓	12 pont
16✓	13 pont
17✓	14 pont
18✓	14 pont
19✓	15 pont
20✓	16 pont
21✓	17 pont
22✓	17 pont
23✓	18 pont
24✓	19 pont
25 ✓	20 pont
26✓	20 pont
27✓	21 pont
28✓	22 pont
29✓	23 pont
30✓	24 pont
31✓	24 pont
32✓	25 pont
33✓	26 pont
34✓	27 pont
35✓	27 pont
36✓	28 pont
37✓	29 pont
38✓	30 pont
39✓	30 pont

III. Hallott szöveg értése

Jó megoldásként csak a javítási útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el. A feladatokat kizárólag tartalmi szempontból kell értékelni, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor kell figyelembe venni, ha azok a válasz megértését akadályozzák.

**A jó megoldásokat (helyes itemeket) a táblázat segítségével alakítjuk ponttá!
Többletpont, fél pont nem adható!**

1. feladat

A felvételen hallható szöveg:

- reporter : C'est un destin brisé. Mileva Malič est une jeune scientifique brillante quand elle rencontre Albert Einstein à l'École polytechnique de Zurich. Le futur père de la très célèbre théorie de la relativité est impressionné par l'intelligence de sa complice amoureuse, qu'il considère comme son égale. Françoise Balibard, physicienne, professeur émérite à l'université de Paris-VII.
- Françoise Balibard : Comme Einstein écrit dans ses lettres, il était très fier d'avoir une petite femme, comme il disait, qui soit au même niveau intellectuel que lui, et ils avaient encore un projet d'avenir radieux. Ils ne voulaient pas vivre comme leurs parents, avec la femme au foyer, et le maître-homme à côté. Non, ils voulaient travailler ensemble.
- reporter : Et leur collaboration scientifique leur semble parfaitement naturelle.
- Françoise Balibard : C'est lui qui a décidé en général, et elle, elle lui sert de garde-fou, elle lui dit, attention, là, ça ne me semble pas juste, c'est peut-être un peu hasardeux, je ne suis pas d'accord, etc. Donc, on peut imaginer une collaboration sur ce type-là.
- reporter : Elle est donc à même de comprendre le génie de son compagnon. Après la naissance de leurs enfants, elle arrête le travail scientifique, mais elle se sent de plus en plus à l'étroit et devient dépressive. Elle se croit souvent oubliée par son mari. Ils divorceront après 16 ans de mariage.
- Françoise Balibard : Einstein s'est retiré dans le ciel des idées, dans le paradis de la pensée, et voyant que les choses tournaient mal avec Mileva, il a probablement pris la fuite dans ce monde à part, qui est celui des idées et où, évidemment, il ne risquait pas d'avoir des disputes avec sa femme râleuse, toujours de mauvaise humeur.
- reporter : Après avoir consacré sa vie à ses deux fils, dont l'un était psychotique, Mileva reçoit d'Einstein le montant du prix Nobel de physique qu'il décroche en 1921, qu'il lui avait promis bien des années auparavant. Le remboursement maladroit d'une vie gâchée, car Mileva aurait sans nul doute préféré faire carrière et rester l'interlocutrice privilégiée de son mari, comme y étaient en revanche parvenus, avant eux, Marie et Pierre Curie.

(www.radiofrance.fr)

---

0 À l'École polytechnique de Zurich.

1. Ils ne voulaient pas vivre comme leurs parents./ Ils voulaient travailler ensemble./ Travailler ensemble./ Ils imaginaient une collaboration scientifique. *(Toute réponse ayant le même contenu.)*
2. Einstein décidait, et Mileva disait si elle était d'accord ou pas./ Une collaboration où ils se complètent. *(Toute réponse ayant le même contenu.)*
3. Après la naissance de leurs enfants (Mileva devient dépressive). *(Toute réponse ayant le même contenu.)*
4. Oui (puisqu'ils ont divorcé après 16 ans de mariage).
5. Parce qu'il en avait marre des disputes (avec sa femme dépressive/ de mauvaise humeur/ râleuse./ Pour fuir ses problèmes (familiaux) / sa femme. *(Toute réponse ayant le même contenu.)*
6. Il l'a donné à Mileva.
7. Elle n'a pas pu rester l'interlocutrice privilégiée de son mari. / Marie Curie a réussi à faire une carrière scientifique (mais Mileva n'a pas réussi)/ Mileva n'a pas réussi à faire une carrière scientifique. *(Toute réponse ayant le même contenu.)*

2. feladat**A felvételen hallható szöveg:**

R : Bonjour ! « *Au fil des pages* » s'intéresse aujourd'hui à une manifestation qui, malgré sa récente intronisation en France, est connue de tous. Fêté le 31 octobre, veille de la Toussaint, c'est bien sûr Halloween dont je vous parle. Nous recevons aujourd'hui notre collaborateur, Damien Le Guay. Bonjour Damien.

DG : Bonjour.

R : Je rappelle que vous êtes philosophe et critique littéraire, notamment au Figaro magazine. Avec « *La face cachée d'Halloween* » vous signez votre premier ouvrage. Vous réfléchissez sur les fondements d'Halloween pour nous offrir en quelque sorte une tirade contre sa célébration et vous en dépeignez les travers. Quelques éléments factuels pour commencer, empruntés à votre ouvrage. Alors, en premier lieu, Halloween, c'est un marché mondial estimé à 4,57 milliards d'euros et 60,98 millions d'euros en France. Alors la fameuse fête celtique de Samain est supposée être à l'origine d'Halloween, or son existence, elle, remonte à plus de deux mille ans lorsqu'on célébrait le changement de l'année aux alentours du premier novembre. Pourriez-vous nous dire quel est le rapport exact entre Halloween et Samain ?

DG : Alors il faut bien considérer que les États-Unis sont un pays qui aime à recycler ce qui vient de ses immigrés. Donc Noël est venu comme ça, donc c'est aussi saint Nicolas qui a été recyclé par les Américains en Père Noël, et la fête de Samain est venue avec les Irlandais et donc a été transformée, acclimatée et transformée par les États-Unis pour devenir Halloween. Voilà. On retrouve donc dans la fête d'Halloween, tout le monde, tous ceux qui connaissent Samain, on retrouve des éléments extrêmement

---

précis de la fête de Samain. La fête de Samain, c'est celle qui intervenait au début de l'hiver, ce jour un peu particulier, où rodait les esprits venus du fond de la terre et si on ne leur offrait pas une sorte de sacrifice, par l'intermédiaire des druides, à ce moment-là, les esprits pouvaient emmener des vivants dans la région des morts. Donc tous ces éléments, on les retrouve de façon ludique dans la fête d'Halloween.

R : Mais alors, à quelle époque la transition s'est-elle effectuée ?

DG : Alors la transition s'est faite au moment où les Irlandais sont venus d'Irlande aux États-Unis, c'est-à-dire à partir de 1880 jusqu'en 1900-1910. Mais tous les éléments de Samain sont présents. Mais, par exemple, c'est ce qu'on va voir en France, chaque pays adapte un peu, selon sa composition, selon son intérêt particulier. Disons que pour les États-Unis la fête est beaucoup plus familiale, elle ressemble plus à une fête de carnaval. En France, les choses sont très différentes, on a très vite insisté sur le côté un peu vampire.

R : Je vais donner quelques précisions qui sont issues de votre ouvrage : Halloween en France remonte à dix ans à peine, en 95, c'est dans l'Est de la France qu'Halloween débarque en premier. En 97, il y a une grande distribution de potirons par France Télécom au Trocadéro, tout le monde s'y intéresse. 98 marque la consécration du mouvement, les médias s'y mettent aussi. Vous critiquez justement beaucoup le rôle des médias.

DG : Alors qu'est-ce qui se passe en 97-98 ? Il y a un basculement dans le côté marchand, c'est qu'il y a un creux pour les marchands entre la fin des vacances et donc la rentrée des classes et puis Noël. Voilà. Donc Halloween c'est une façon « tombe bien », on peut réactiver la machine festive qui se met en place tout le temps, et puis ça suppose des achats, des bonbons. Les médias ont joué, pour Halloween, comme pour autre chose, un rôle de caisse de résonance, c'est-à-dire que d'une certaine façon, ce qu'ils disaient était un peu de l'information, non pas mensongère, mais de l'information publicitaire. Ils disaient aux gens : « Venez fêter Halloween, sinon vous êtes ringards. » Il fallait être dans le coup, et pour être dans le coup, il fallait effectivement fêter Halloween.

R : Est-ce que vous accusez les gens de naïveté, de manque d'opinion propre, ou est-ce que ces personnes sont les victimes du système ?

DG : Je crois que nous sommes arrivés à un moment donné où, disons, tous les contrepois qui pouvaient exister pour que les individus se forment eux-mêmes leur propre opinion, ont progressivement disparu ou ont perdu de leur importance au profit de la scène médiatique qui, elle, a un pouvoir de persuasion qui est extrêmement fort. Voilà, c'est tout ce que je dis. Et ce qui veut dire que quand les médias nous persuadent qu'effectivement tel phénomène est un phénomène qui existe, il est difficile d'aller à contre-sens.

(www.canalacademie.fr)

0 C (américaine)

8. C (60,98 millions d'Euros au niveau mondial.)

9. B (est également à l'origine de Saint-Nicolas.)

10. A (il y a plus de deux mille ans.)

11. B (les esprits visitaient la région des morts.)

12. C (les éléments de Samain ont peu à peu disparu.)

13. A (en 1900-1910.)

14. B (ses intérêts culturels.)

15. B (des informations mensongères.)

16. C (la fête d'Halloween n'a pas de sens.)

3. feladat

A felvételen hallható szöveg:

reporter : Mieux encore que la maison des Trois petits cochons. Sur une ossature en bois bien solide sont fixées environ 1200 bottes de paille tassées pour le sol et les murs. Puis cette structure naturelle est recouverte de deux enduits de terre et de chaux pour chasser l'humidité et servir d'isolants. Les maisons en paille font des adeptes. Entre 100 et 300 sont ainsi construites chaque année dans l'Hexagone, souvent en auto-construction car les professionnels sont peu nombreux. Et pourtant cette technique présente de nombreux avantages. Un coût réduit par rapport aux prix habituels : pour 140000 euros, un habitant de Haute-Savoie a ainsi réussi à construire une habitation de 140 m². De plus, les matériaux qui respectent l'environnement ont une capacité importante d'isolation pour limiter les dépenses d'énergie. Test à l'appui : en cas d'incendie, les maisons en paille brûlent même moins vite qu'une habitation classique.

propriétaire d'une maison : Quels en sont les avantages ? Ben, économique et écologique. Une épaisseur de 40 cm de paille a la même efficacité énergétique que 30cm de laine de verre. Le matériau de base est donc parfaitement écologique à la base et permet au fil du temps des économies d'énergie.

reporter : Et même si le loup se met à souffler sur l'habitation, c'est du solide : à l'abri de l'humidité, la paille a une durée de vie quasi illimitée. Test à l'appui : les défenseurs de ce type de maison précisent également qu'elles brûlent moins vite que les matériaux de construction classique. En effet, la paille très tassée ne laisse pas suffisamment de place à l'oxygène pour alimenter la combustion. Seule difficulté dans l'immédiat : les propriétaires de maisons en paille sont souvent passés par l'auto-construction pour aller au bout de leur projet, faute de professionnels dans ce secteur partout en France.

(www.europe1.fr)

17. l'environnement/ la nature / protéger la nature *(Toute réponse ayant le même contenu)*

18. bois

0 des matériaux de base

19. isolation

20. moins élevés/ plus bas *(Toute réponse ayant le même contenu)*

21. brûle moins

22. ne laisse pas de place pour l'oxygène/ n'alimente pas le feu *(Toute réponse ayant le même contenu.)*

23. la construire/ la bâtir/ la faire vous-mêmes *(Toute réponse ayant le même contenu.)*

24. peu de professionnels *(Toute réponse ayant le même contenu.)*

**Az emelt szintű hallott szöveg értése-vizsgarész
jó megoldásait ponttá alakító táblázat**

jó megoldás	elért pont
1✓	2 pont
2✓	3 pont
3✓	4 pont
4✓	5 pont
5✓	7 pont
6✓	8 pont
7✓	9 pont
8✓	10 pont
9✓	12 pont
10✓	13 pont
11✓	14 pont
12✓	15 pont
13✓	17 pont
14✓	18 pont
15✓	19 pont
16✓	20 pont
17✓	22 pont
18✓	23 pont
19✓	24 pont
20✓	25 pont
21✓	27 pont
22✓	28 pont
23✓	29 pont
24✓	30 pont

IV. Íráskészség

Az írásbeli feladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot minden egyes értékelési szempont szerint újra kell olvasni.

Ezen értékelési eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmaznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szöveggörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

Megjegyzések az útmutatóhoz

A feladat teljesítése szempontjából a terjedelemnek és az irányítási szempontok figyelembevételének kiemelkedő jelentősége van. Mivel a szavak előírt száma szabja meg a terjedelmet, a szavakat meg kell számolni. Anélkül, hogy nyelvészeti okfejtésekbe bocsátkoznánk a szó fogalmának meghatározását illetően, az írásbeli érettségi feladatok javítása szempontjából *szónak számítunk minden, egymástól szóközzel elválasztott egységet*. Eszerint tehát *1 szónak* számítanak például a következő alakok: *du*, (il) *m'a* (vu); *2 szónak* számítanak a következők: *de la*, (il) *me trouve* (gentil).

A javítás során ismétlődő hibának azt tekintjük, amikor a tanuló *ugyanabban a szóban ugyanazt a hibát* követi el. Tehát két egyeztetési hiba akkor számít ismétlődésnek, ha ugyanazt a szót érinti: pl. *grand / grand* helyett *grande / grande* szerepel.

Ékezethibákat akkor vesszünk figyelembe, ha nyelvtani vagy lexikai következményei vannak (pl. *a / à*, *ou / où*, *mer / mère*).

A nyelvtani hibák súlyozására nem készült részletes utasítás. Úgy gondoljuk, hogy ezt a feladatot minden kolléga el fogja tudni végezni tanári tapasztalatai alapján.

Az útmutató nem tartalmaz utasítást az értelmetlen szövegrészek jelölésére a javítás során, ugyanakkor ez értékelési kritérium. Mi az alábbiakban az ilyen típusú hibákat dőlt betűvel jelöljük, a majdani dolgozatokat javító tanárnak saját jelölést kell alkalmaznia. (pl. hullámos vonal vagy más jelek), éppen ezért nem tartjuk szükségesnek ezeknek az útmutatóba való felvételét.

Azt azonban szükségesnek tartjuk, hogy az egyes dolgozatokat a javítás során többször is elolvassák. A következő eljárást javasoljuk a javító kollégáknak:

- 1. Olvassák végig egyszer a tanuló megoldását úgy, hogy a hibákat nem javítják!**
- 2. Ezután többször olvassák újra a dolgozatot úgy, hogy minden alkalommal egy másik szempont kritériumait figyelik, illetve eszerint javítják és jelölik a hibákat!**

Első feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Pontszám
A feladat teljesítése	5 pont
Szövegalkotás, hangnem	5 pont
Szókincs, kifejezésmód	5 pont
Nyelvtan, helyesírás	5 pont
Összesen	20 pont

Vizsgapont	10 pont
-------------------	----------------

2. Mivel a két feladat aránya az értékelésben 1/3-2/3, ennek a feladatnak a pontszámát felezni kell, azaz megoldásával összesen 10 vizsgapont szereshető. Amennyiben a pontszám felezése után kapott összeg fél pontra végződik, felfelé kell kerekíteni.

3. Amennyiben a dolgozat bármely értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

4. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

A feladat teljesítése

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hogyan valósította meg a kommunikációs célt/célokat;
- hány irányító szempontra tért ki, és megfelelő mélységben tárgyalta-e azokat
- amennyiben a létrehozandó szöveg hagyományos levél, megfelel-e a szövegtípussal szemben állított formai követelményeknek, azaz helyesen tartalmazza-e a dátumot, a megszólítást, az elköszönést és az aláírást.
- megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Az irányító szempontok a feladat utasításaival azonosak.

Az 1. feladat irányító szempontjai tehát:

- ① **Reagál Marc problémájára.**
- ② **Leírja, hogy mit gondol az asztrológiáról és a jóslásról.**
- ③ **Leírja, hogy szerinte az asztrológia és a jóslás miért vonzza annyira az embereket.**
- ④ **Beszél arról, hogy milyen veszélyeket rejthet magában az asztrológia és a jóslás.**
- ⑤ **Tanácsot ad Marc-nak.**

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt *A feladat teljesítése* szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezőmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontoknál.

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki, és az általa írt szöveg a megadott szószámtól nem tér el. Megfelelt a levélírással kapcsolatos formai kívánalmaknak, ha a szöveg hagyományos levél.	A vizsgázó megvalósította a kommunikációs célok többségét. Az irányító szempontok nagyobb részét megfelelően, a többi csak részben, vagy nem a szempontoknak megfelelően dolgozta ki. A terjedelmi elvárásoknak megfelelt, és kisebb pontatlanságokkal megfelelt a levélírással kapcsolatos formai kívánalmaknak, ha a szöveg hagyományos levél.	A vizsgázó csak részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, a többi vagy nem megfelelően, vagy csak részben, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben. A terjedelmi elvárások minimumától alig marad el és/vagy részben teljesíti a levélírási formai követelményeit, ha a szöveg hagyományos levél.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat, vagy más témáról írt. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak néhányat részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem. A létrehozott szöveg jelentősen rövidebb a minimális szövegmenyiségnél, illetve a maximális szövegmenyiséget jelentősen meghaladja (kétszerese), és ha a szöveg hagyományos levél, a vizsgázó nem tartotta be a levélforma előírásait.

Szövegalkotás, hangnem

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e a szöveg gondolatmenete, azaz az irányító szempontok, valamint az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése;
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e – bekezdésekben is elkülönülő – bevezetés, tárgyalás és befejezés;
- a vizsgázó hogyan használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit;
- megfelelő-e a formai tagolás;
- hangneme megfelel-e a címzethez való viszonyoknak és a közlési szándéknak.

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit, koherens szöveget hoz létre. A szöveg hangneme teljesen megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést. A vizsgázó többnyire megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme többnyire megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme következetlenségeket mutat, de még megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.	Nem jött létre szöveg. A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt összefüggéstelen mondatokból áll. A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő hatást kelt.

Szókincs, kifejezőmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak;
- A szóhasználat milyen szintű igényességet és változatosságot mutat,
- az előforduló tévesztések mennyire akadályozzák az olvasót a szöveg megértésében.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően vagy a *Szókincs, kifejezőmód*, vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy szót nem megfelelően használ, ezt a hibát csak a *Szókincs, kifejezőmód* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényes. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos szókincs, igényes nyelvhasználat jellemzi.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik az igényes nyelvhasználatra. A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban nem nehezíti jelentősen a megértést.	A szöveget egyszerű szókincs jellemzi. A vizsgázó nem törekszik az igényes nyelvhasználatra. Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként megnehezíti a mondanivaló megértését.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes, a nyelvhasználat igénytelen. A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti és/vagy akadályozza a szöveg megértését.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak;
- mondszerkezetek és nyelvtani struktúrák tekintetében mennyire igényes a szöveg nyelvhasználata;
- az előforduló nyelvtani, illetve helyesírási hibák mennyire akadályozzák az olvasót abban, hogy a szöveget első olvasásra teljesen megértse.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs*, *kifejezőmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy igét helytelen vonzattal használ, ezt a hibát csak a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényesül. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondszerkesztése is változatos. A szöveg hibátlan, vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondszerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondszerkesztése nem kellően változatos. Rendszeres hibákat ejt. A szövegben sok hiba van, a hibák többször nehezítik a megértést.	A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondszerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.

Javítási jelrendszer

A feladat teljesítése

A feladat teljesítését a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a szempont sorszámának megadásával:

- ④ (bekarikázott szám) = teljesített tartalmi szempont,
- √3 (hiányjel + szám) = nem tárgyalt tartalmi szempont,
- 2- (szám + mínuszjel) = nem megfelelően kifejtett, de érintett tartalmi szempont.

Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot a szövegben több helyen tárgyal, a szempont teljesítését az utolsó említés helyénél kell jelölni.

Szövegalkotás

A feladat teljesítése szempontnál használt számozás segít e szempont megítélésénél is.

Szókincs, kifejezésmód

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

- L** = lexikai hiba,
- ÉL** = értelemzavaró lexikai hiba,
- É** = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó.

A szövegben használt jelek:

- aláhúzás** = lexikai hiba,
- aláhúzás + **i**, _____ **i**** = ismétlődő lexikai hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javításávban jelölni.

Nyelvtan, helyesírás

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

- G** = nyelvtani (grammatikai) hiba,
- ÉG** = értelemzavaró nyelvtani hiba,
- É** = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,
- H** = helyesírási hiba.

A szövegben használt jelek:

- aláhúzás** = nyelvtani vagy helyesírási hiba,
- √ **hiányjel** = hiányzik egy szó,
- nyíl** = szórendi hiba,
-
- aláhúzás + **i** = _____ **i**** = ismétlődő hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javításávban jelölni.

Formai jegyek

A formai jegyeket a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

Dátum = **D**

Megszólítás = **M**

Köszönés = **K**

Aláírás = **A**

A teljesítés minőségét mutató jelek:

M (betű) = az adott formai jegy teljesítése helyes,

√**A** (hiányjel + betű) = hiányzik vagy nem elfogadható az adott formai jegy,

A (**aláhúzott betű**) = elfogadható, bár hibás az adott formai jegy.

Értékelési skála (emelt szint 1. feladat)

Összefoglaló táblázat

A feladat teljesítése

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat.</p> <p>Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki, és az általa írt szöveg a megadott szószámtól nem tér el.</p> <p>Megfelelt a levélírással kapcsolatos formai kívánalmaknak, ha a szöveg hagyományos levél.</p>	<p>A vizsgázó megvalósította a kommunikációs célok többségét.</p> <p>Az irányító szempontok nagyobb részét megfelelően, a többi csak részben, vagy nem a szempontoknak megfelelően dolgozta ki.</p> <p>A terjedelmi elvárásoknak megfelelt, és kisebb pontatlanságokkal megfelelt a levélírással kapcsolatos formai kívánalmaknak, ha a szöveg hagyományos levél.</p>	<p>A vizsgázó csak részben valósította meg a kommunikációs célokat.</p> <p>Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, a többi vagy nem megfelelően, vagy csak részben, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben.</p> <p>A terjedelmi elvárások minimumától alig marad el és/vagy részben teljesíti a levélírási követelményeit, ha a szöveg hagyományos levél.</p>	<p>A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat, vagy más témáról írt. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak néhányat részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem.</p> <p>A létrehozott szöveg jelentősen rövidebb a minimális szövegmenyiségnél, illetve a maximális szövegmenyiséget jelentősen meghaladja (kétszerese), és ha a szöveg hagyományos levél, a vizsgázó nem tartotta be a levélforma előírásait.</p>

Szövegalkotás, hangnem

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
<p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus.</p> <p>A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés.</p> <p>A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit, koherens szöveget hoz létre.</p> <p>A szöveg hangneme teljesen megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.</p>	<p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus.</p> <p>A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést.</p> <p>A vizsgázó többnyire megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz.</p> <p>A szöveg hangneme többnyire megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.</p>	<p>A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés.</p> <p>A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.</p> <p>A szöveg hangneme következetlenségeket mutat, de még megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.</p>	<p>Nem jött létre szöveg. A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt összefüggéstelen mondatokból áll.</p> <p>A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő hatást kelt.</p>

Szókincs, kifejezőmód

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
<p>A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos szókinccsel, igényes nyelvhasználat jellemzi.</p>	<p>A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókinccsel jellemzi. A vizsgázó törekszik az igényes nyelvhasználatra.</p> <p>A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban nem nehezíti jelentősen a megértést.</p>	<p>A szöveget egyszerű szókinccsel jellemzi. A vizsgázó nem törekszik az igényes nyelvhasználatra. Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként megnehezíti a mondanivaló megértését.</p>	<p>A szövegben felhasznált szókinccsel szegényes, a nyelvhasználat igénytelen.</p> <p>A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti és/vagy akadályozza a szöveg megértését.</p>

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondat szerkesztése is változatos.</p> <p>A szöveg hibátlan, vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.</p>	<p>A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat szerkesztésre.</p> <p>A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található.</p>	<p>A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondat szerkesztése nem kellően változatos. Rendszeres hibákat ejt.</p> <p>A szövegben sok hiba van, a hibák többször nehezítik a megértést.</p>	<p>A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondat szerkesztés jellemzi.</p> <p>A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.</p>

Második feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Pontszám
A feladat teljesítése	5 pont
Szövegalkotás, hangnem	5 pont
Szókincs, kifejezőmód	5 pont
Nyelvtan, helyesírás	5 pont
Összesen	20 pont

Vizsgapont	20 pont
-------------------	----------------

2. Amennyiben a dolgozat bármelyik értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

3. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki, és milyen mélységben tárgyalta azokat;
- megfelelően kifejtette-e és indokolta-e véleményét.

(A részletesebb leírást lásd az első feladatnál.)

Az irányító szempontok a feladat utasításaival azonosak.

Az 2. feladat irányító szempontjai tehát:

- ① Bemutatja korosztályának étkezési szokásait és annak okát.
- ② Beszél arról, mit jelent számára az egészséges táplálkozás.
- ③ Megmagyarázza, miért fontos az egészséges táplálkozás.
- ④ Beszél arról, hogyan tudja a család és az iskola befolyásolni az étkezési szokásokat.
- ⑤ Leírja, szerinte hogyan fognak megváltozni az étkezési szokások az elkövetkezendő 20 évben

A többi értékelési szempontnál az első feladatnál leírtakat kell alkalmazni.

Javítási jelrendszer

Ugyanaz, mint az első feladatnál.

Értékelési skála (emelt szint 2. feladat)

A feladat teljesítése

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki, és az általa írt szöveg a megadott szószámtól nem tér el.	A vizsgázó megvalósította a kommunikációs célok többségét. Az irányító szempontok nagyobb részét megfelelően, a többi csak részben, vagy nem a szempontoknak megfelelően dolgozta ki. A területi elvárásoknak megfelelt.	A vizsgázó csak részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, a többi vagy nem megfelelően, vagy csak részben, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben. A területi elvárások minimumától alig marad el.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat, vagy más témáról írt. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak néhányat részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem. A létrehozott szöveg jelentősen rövidebb a minimális szövegmenyiségnél, illetve a maximális szövegmenyiséget jelentősen meghaladja (kétszerese).

Szövegalkotás, hangnem

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit, koherens szöveget hoz létre. A szöveg hangneme teljesen megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést. A vizsgázó többnyire megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme többnyire megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme következetlenségeket mutat, de még megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	Nem jött létre szöveg. A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt összefüggéstelen mondatokból áll. A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő hatást kelt.

Szókincs, kifejezőmód

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos szókinccsel, igényes nyelvhasználat jellemzi.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókinccsel jellemzi. A vizsgázó törekszik az igényes nyelvhasználatra. A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban nem nehezíti jelentősen a megértést.	A szöveget egyszerű szókinccsel jellemzi. A vizsgázó nem törekszik az igényes nyelvhasználatra. Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként megnehezíti a mondanivaló megértését.	A szövegben felhasznált szókinccsel szegényes, a nyelvhasználat igénytelen. A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti és/vagy akadályozza a szöveg megértését.

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondat szerkesztése is változatos. A szöveg hibátlan, vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat szerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondat szerkesztése nem kellően változatos. Rendszeres hibákat ejt. A szövegben sok hiba van, a hibák többször nehezítik a megértést.	A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondat szerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.